

ת"פ 42089/07/16 - מדינת ישראל נגד י א

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 42089-07-16 מדינת ישראל נ' א

בפני
בעניין: כבוד השופט יוסי טורס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
י א

הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380, לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן- "חוק העונשין") וכן איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, הגיע הנאשם ביום 11.7.16 לסניף חברת סלקום על מנת לרכוש טלפון נייד. בשלב מסוים התגלע ויכוח בין הנאשם לנציגת המכירות ובתגובה תקף אותה הנאשם בכך שהכה בגופה, הפיל אותה ארצה וקרע ממנה שרשראות שענדה. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת רגישות ונפיחות בקרקפת. הנאשם אף איים על הנציגה בכך שאמר לה: "אני אתפוס אותך מתחת לבית שלך...אני אחכה, אותי ישחררו מהמעצר אני חולה נפש יש לי תעודת נכות 100%".

תסקיר שירות המבחן

2. בהתאם להסכמת הצדדים התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן. מהתסקיר עלה כי הנאשם מאובחן כסובל מהפרעה סכיזואפקטיבית (הפרעה במצבי הרוח בשילוב סכיזופרניה) אשר באה לידי ביטוי באי שקט, חרדות, ניסיונות אובדניים והתקפים פסיכטיים בגינם אושפז בעבר. ממידע שקיבל שירות המבחן עלה כי הנאשם מטופל באופן פרטי והוא מגלה מוטיבציה לשיפור תפקודו חרף קשייו. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם זוכה לתמיכה ממשפחתו המסייעת לו להתמודד עם מחלתו. ביחס לעבירה בה הורשע, קיבל הנאשם אחריות אך נטה ליחס אותה למצבו הנפשי.

3. שירות המבחן ציין כי קיימת חשיבות להמשך המעקב הפסיכיאטרי בו נתון הנאשם וצוין כי שירות המבחן

ערוך לפקח על המשך הטיפול באמצעות צו מבחן. לאור כך הומלץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 12 חודשים לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

חוות דעת פסיכיאטריות

4. להשלמת התמונה יצוין כי במהלך ניהול ההליך נבדק הנאשם על ידי הפסיכיאטר המחוזי. בחוות הדעת שהוגשה צוין כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 2008 ובעברו שבעה אשפוזים קודמים. הפסיכיאטרית התרשמה כי הנאשם לא היה במצב פסיכוטי בעת ביצוע המעשים, למרות שקיימות עדויות בדבר שינוי במצב רוחו בתקופה שקדמה לכך. עוד עלה מחוות הדעת כי המעשה בוצע כחודשיים לאחר שפג תוקפו של צו מרפאתי שהוצא נגד הנאשם בשל הליך קודם שנוהל נגדו - הליך שהסתיים בהפסקת הליכים. לאור כך צוין שהנאשם זקוק להמשך מעקב וטיפול פסיכיאטרי.

טיעוני הצדדים לעונש וראיותיהם

5. במסגרת העדויות לעונש העידה המתלוננת. בעדותה תיארה המתלוננת את האירוע והשפעתו עליה. צוין כי בשל האירוע לא עבדה המתלוננת כחודשיים ושבה לעבודתה לאחר מכן - אך לתפקיד אחר שאינו כרוך בקבלת קהל.

6. בטיעונו לעונש הפנה ב"כ המאשימה לחומרת מעשיו של הנאשם. נטען כי במעשיו פגע הנאשם בשלומה ובביטחונה של המתלוננת ושל הציבור כולו. עוד הפנה ב"כ הנאשם לנזקים שנגרמו למתלוננת ואשר עדיין ניכרים בה כפי שעולים מעדותה. ביחס למצבו הנפשי של הנאשם צוין כי אין לראות את הנאשם כקרוב לסייג לאחריות פלילית, בין היתר לאור כך שידע לציין את מצבו הנפשי בעת האירוע וזאת כעולה מעובדות כתב האישום. ביחס למתחם הענישה הציעה המאשימה מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור את עונשו בגדרי המתחם וזאת בהיעדר סיכויי שיקום לשיטתה. יודגש עם זאת כי המאשימה לא התנגדה להעמדת הנאשם במבחן ומכאן כיוונה למעשה לעונש של עבודות שירות.

7. ב"כ הנאשם ציין את הודאת הנאשם אשר קיבל אחריות למעשיו והבין את חומרתם. עוד ציין ב"כ הנאשם את מצבו הנפשי של הנאשם עמו הוא מתמודד שנים רבות. בהקשר זה צוין כי עברו הפלילי של הנאשם נקי למעט הליך אחד בו הופסקו ההליכים ויש בכך ללמד על האופן בו הוא מתמודד עם קשייו. הסנגור לא הקל ראש במעשה אך ציין כי בשים לב למכלול הנסיבות והנזק (הפיזי) הקל יחסית שנגרם למתלוננת, יש לקבוע מתחם ענישה שתחילתו בעונש מותנה וגבולו העליון במספר חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות. לגופו של עניין ציין הסנגור כי ראוי בנסיבות העניין לאפשר לנאשם להמשיך ולקבל טיפול פסיכיאטרי וזאת יש לעשות על דרך העמדתו במבחן כהמלצת שירות המבחן.

8. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו ושיתף בקשיים עמם הוא מתמודד לאורך השנים בשל מחלתו. הנאשם ציין את מאמציו לשיקום חייו ולשמירה על מצב נפשי מאוזן וביקש התחשבות.

דין והכרעה

9. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתב האישום מתאר אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם. בענייננו אין חולק שיש לקבוע מתחם עונש אחד.

10. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה** ברורים והסכוללים את שלום גופה, כבודה ובטחונה של המתלוננת.

11. **נסיבות ביצוע העבירה:** לחומרה יש לזקוף את העובדה שמדובר במעשה אלימות שבוצע על רקע ויכוח סתמי, כלפי אישה צעירה במהלך עבודתה. כן יש להביא בחשבון את הנזק שנגרם שאינו מבוטל וזאת כעולה מעדותה. גם אם הנזק הפיזי אינו חמור, אין להתעלם מהשפעתו של אירוע מסוג זה על נפשה של המתלוננת והפחדים שנגרמו לה בשל כך. שינוי אופי עבודתה לאחר האירוע - יעיד על כך. מנגד, ברי שמדובר במעשה ספונטאני שאינו חלק ממעשה מתוכנן. לצורך בחינת גבולות מתחם הענישה, ראוי להביא בחשבון גם את מצבו הנפשי של הנאשם. אמנם, הנאשם נושא באחריות פלילית למעשיו, אך דומה כי הוכח ברמה הנדרשת שלמצבו הנפשי הייתה השפעה על התנהגותו ועל יכולתו להימנע מהמעשה (סעיף 40ט(7) לחוק העונשין). כאמור, הנאשם סובל מהפרעה סכיזואפקטיבית המשפיעה על מצב רוחו ויכולתו להתמודד עם קונפליקטים, וזאת כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית. הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית ובעברו מספר רב של אשפוזים ואף ניסיונות אובדניים על רקע זה. ברי בעיני כי למצבו הנפשי הייתה השפעה של ממש על יכולתו להימנע מהמעשה. לכן, נושא זה יובא בחשבון לצורך קביעת גבולות המתחם (ע"פ 1865/14 פלוני נ' מדינת ישראל (14.1.16); רע"פ 6640/14 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.14); ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (6.1.15); ת"פ (מח'חי) 11776-08-14 מדינת ישראל נ' יפרח (9.10.16)).

12. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מסוג זה היא בעלת מנעד רחב יחסית ולרוב מוטלים בגין עבירות דומות ענישה הכוללת רכיב מאסר ולו בעבודות שירות. עם זאת קיימים בהחלט גם מקרים בהם מוטלים עונשים מותנים והכל בשים לב לעברו הפלילי של הנאשם ויתר נתוניו האישיים. במקרה זה, ברי בעיני כי יש להעמיד את גבולו התחתון של המתחם על מאסר מותנה וזאת לאור מצבו הנפשי של הנאשם כפי שתואר לעיל והשפעתו על מידת אשמו ויכולתו להימנע מהמעשה. למקרים דומים בהם הובא בחשבון המצב הנפשי לצורך קביעת עונשו של הנאשם וכן המתחם ראו:

- ת"פ 11776-08-14 מדינת ישראל נ' יפרח (9.10.16), בו הורשע הנאשם בעבירות של חבלה

חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333+335 וכן בעבירה של תקיפה, בכך שזרק בקבוק זכוכית לעבר נערה שהעליבה אותו. הבקבוק לא פגע במתלוננת באופן ישיר, אלא רסיס ניתז משבירתו ופגע בפניה. בית המשפט המחוזי נתן משקל למצבו הנפשי של הנאשם וליכולתו להימנע מהמעשה בשל כך, והעמיד את תחתית מתחם הענישה על מאסר מותנה וכך גם גזר את דינו.

- ע"פ 2383/16 **חמזה נ' מדינת ישראל** (2.1.17), בו ביטל בית המשפט העליון עונש מאסר קצר שהוטל על נאשם הסובל ממצב נפשי מורכב והעדיף להעמידו במבחן. במקרה זה הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ולמצבו הנפשי ניתן משקל לצורך העמדתו במבחן וביטול עונש המאסר.

- ת"פ (מח'חי) 26651-04-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.11.15), בו הוטל על נאשם צו מבחן ושל"צ בגין עבירות של הצתה ואלימות. בית המשפט נתן משקל למצבו הנפשי של הנאשם והעדיף ענישה שתאפשר לו להמשיך לקבל טיפול.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את האירוע מושא ענייננו נע בין מאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר. בקביעת המתחם הבאתי בחשבון כאמור את מצבו הנפשי של הנאשם בהקשר של השפעתו על מידת אשמו ויכולתו להימנע מביצוע המעשה.

קביעת עונשו של הנאשם

14. הנאשם שלפני הוא צעיר המתמודד עם מחלה נפשית מורכבת מזה כעשור. בעברו אשפוזים רבים; טיפולים תרופתיים וחשמליים; והליך קודם בעניינו הופסק בשל כך שנקבע שהוא אינו כשיר לעמוד לדין. לנאשם סיכויי שיקום בלתי מבוטלים והכוונה היא בהקשר של התמודדות עם מצבו, שהרי איזון נפשי מביא בהכרח להקטנת המסוכנות הטמונה בחולה ולהיפך (ראו למשל: בש"פ 5422/13 **מדינת ישראל נ' ישיוס אבבה** (12.8.13)). פרוגנוזה זו נלמדת בין היתר מתמיכת משפחתו ומהעובדה שהוא מטופל באופן פרטי ומקפיד לקבל את הטיפול. חרף מצבו הקשה, לא הסתבך הנאשם עם החוק, זולת מקרה אחד בו הופסקו ההליכים. נתון זה יש לזקוף לזכותו, כמו גם את הודאתו וחרטתו.

15. לאור כך סברתי כי במקרה זה עונש מאסר אינו הולם את נתוניו האישיים של הנאשם והוא עלול אף להביא לרגרסיה במצבו. אינני סבור שנכון גם להטיל עליו מאסר בעבודות שירות. אינני משוכנע שהנאשם כשיר כלל לבצע עבודות שירות ובכל מקרה סברתי כי ראוי להימנע מענישה מוחשית כלשהי בעניינו וראוי להסתפק במאסר מותנה וצו מבחן הכולל חיוב להמשיך בטיפול ומעקב פסיכיאטרי. כמו כן ראוי להטיל על הנאשם פיצוי. למעשה המאשימה לא עתרה לעונש בכליאה (ויפה עשתה) אלא ביקשה להסתפק בעבודות שירות.

כאמור, דעתי היא שניתן להסתפק בעניינו של הנאשם בענישה שמהותה טיפול והרתעה. הנאשם מתמודד עם קשיים רבים בחייו. חיובו לבצע עבודות שירות - שהיא מסגרת קשה וקפדנית - עלולה להימצא כמכבידה מאוד על שגרת חייו וראיתי להימנע מכך, וזאת על מנת לאפשר לו להתמקד בשיקום חייו.

16. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **צו מבחן למשך 18 חודשים.** במסגרת צו המבחן אני מחייב את הנאשם להמשיך בטיפול פסיכיאטרי כפי שיוורו רופאיו ושירות המבחן מתבקש לפקח על נושא זה ולדווח במקרה של שינוי לרעה במצבו הנפשי או הפסקת טיפול.

מובהר לנאשם כי עליו לבצע את הצו לשביעות רצון שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהטיל עליו ענישה נוספת.

ב. מאסר על תנאי למשך 5 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. אני מחייב את הנאשם לפצות את המתלוננת, ע"ת 9, בסך של 10,000 ₪. הפיצוי ישולם במזכירות בית המשפט עד יום 1.5.17 המאשימה תמציא בתוך 14 יום למזכירות את פרטי חשבון הבנק של המתלוננת ותביא לידיעתה את תוכן גזר הדין.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ז, 29 ינואר 2017, במעמד הצדדים וב"כ כוחם.